

Τα κάστρα της λευτεριάς - Μανιάτες και Σφακιανοί

Όπως οι Σουλιώτες στην Θεσπρωτία, έτσι και οι Μανιάτες στην Λακωνία, αλλά και οι Σφακιανοί στην Κρήτη, είχαν καταφέρει να αποκτήσουν κάποια αυτονομία από τους Τούρκους.

Μανιάτες

Στις πλαγιές του Ταυγέτου, στην νότια Πελοπόννησο, βρίσκεται η ορεινή περιοχή της Μάνης.

Οι Μανιάτες έκτιζαν τα σπίτια τους σε υψώματα, σε θέσεις που τους εξασφάλιζαν τον έλεγχο της περιοχής και την άμυνα σε περίπτωση κινδύνου. Αυτά ήταν στενά, με δύο ή τρεις ορόφους, κτισμένα σαν πύργοι. Οι χαμηλοί όροφοι δεν είχαν παράθυρα, ή είχαν πολύ μικρά, σαν πολεμίστρες. Στην μέση υψωνόταν το **πυργόσπιτο** του αρχηγού της οικογένειας και γύρω τα πυργόσπιτα των συγγενών.

Τα χωριά τους ήταν κτισμένα πάνω στα απόκρημνα και απάτητα βουνά, σε τοποθεσίες που ήταν δύσκολο να ελέγχουν οι Οθωμανοί.

Έτσι, είχαν κερδίσει μια σχετική **αυτονομία**. Μάλιστα, διατηρούσαν και ένα σημαντικό προνόμιο, το δικαίωμα στην **οπλοφορία**.

Η ζωή των Μανιατών ήταν οργανωμένη με βάση τον θεσμό της οικογένειας. Πολλές οικογένειες μαζί έκαναν μία **πατριά**. Αρχηγός της πατριάς γινόταν ο πιο ικανός από τους γερνότερους.

Τα τελευταία χρόνια πριν την Επανάσταση, διοικητής της Μάνης ήταν ένας καπετάνιος που είχε τον τίτλο του **μπέη**.

Η Μάνη χρησίμευε πάντα ως ένα ασφαλές καταφύγιο αγωνιστών και διωκομένων. Όταν άρχισε ο Αγώνας, οι εμπειροπόλεμοι Μανιάτες αποτέλεσαν την **πρώτη υπολογίσιμη δύναμη του έθνους**.

Σφακιανοί

Τα Σφακιά βρίσκονται σε μία απόκρημνη περιοχή της νότιας Κρήτης.

Οι Σφακιανοί στην διάρκεια της τουρκοκρατίας ζούσαν **ανοργάνωτοι**, σχεδόν πρωτόγονα, και ήταν ο φόβος και ο τρόμος των Τούρκων που έμεναν στις γύρω περιοχές.

Χάρη στον τρόπο ζωής τους και την ιδιοσυγκρασία τους, είχαν κερδίσει και αυτοί ορισμένα παραπάνω **προνόμια** σε σχέση με τους υπόλοιπους Έλληνες, από τον καιρό της Ενετοκρατίας ακόμη, προνόμια που τα διατήρησαν και στην Τουρκοκρατία.

Το 1770 συμμετείχαν σε μια μεγάλη εξέγερση, κατά την διάρκεια των Ορλωφικών, με κύριο αρχηγό τον οπλαρχηγό **Δασκαλογιάννη** (Ιωάννη Βλάχο). Η εξέγερση καταπνίγηκε από τους Οθωμανούς και ο Δασκαλογιάννης εκτελέστηκε μετά από βασανιστήρια.

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Τι κοινό είχαν τα μέρη που κατοικούσαν οι Σουλιώτες, οι Μανιάτες και οι Σφακιανοί; Γιατί είχαν διαλέξει τέτοιου είδους μέρη;
2. Πού έκτιζαν τα σπίτια τους οι Μανιάτες και με ποιον τρόπο; Για ποιον λόγο τα έκτιζαν έτσι;
3. Με ποιο σύστημα είχαν οργανώσει την ζωή τους οι Μανιάτες; Ποιος ήταν ο αρχηγός της οικογένειας;
4. Γιατί οι Σφακιανοί απολάμβαναν μεγαλύτερη αυτονομία από τους υπόλοιπους Κρήτες;
5. Σε ποια μεγάλη εξέγερση συμμετείχαν οι Σφακιανοί; Ποιος ήταν ο αρχηγός τους και ποια ήταν η τύχη του;

